

Warszawa, 21 lipca 2016 r.

**UCHWAŁA KOMISJI POWOŁANEJ DO PRZEPROWADZENIA POSTĘPOWNIA
HABILITACYJNEGO DR GRZEGORZA CZAPOWSKIEGO
ZAWIERAJĄCA OPINIĘ WRAZ Z UZASADNIENIEM**

Komisja habilitacyjna powołana przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w dniu 7 kwietnia 2016 r. celem przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego Pana doktora Grzegorza Czapowskiego w dziedzinie Nauk o Ziemi, w dyscyplinie Geologia, w składzie (lista obecności w załączeniu):

1. Przewodniczący Komisji – dr hab. Anna Wysocka, prof. UW (Uniwersytet Warszawski)
2. Sekretarz Komisji – prof. dr hab. Hanna Matyja (Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie)
3. Recenzent – prof. dr hab. inż. Maciej Pawlikowski (Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie)
4. Recenzent – prof. dr hab. Joachim Szulc (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie)
5. Recenzent – dr hab. Stanisław Wołkowicz, prof. nadzwyczajny PIG-PIB (Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie)
6. Członek Komisji – dr hab. Jurand Wojewoda (Uniwersytet Wrocławski)
7. Członek Komisji – dr hab. Sławomir Oszczepalski, prof. nadzwyczajny PIG-PIB (Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie),

na posiedzeniu w dniu 21 lipca 2016 roku, po zapoznaniu się z autoreferatem Habilitanta, przedstawieniu recenzji osiągnięć naukowych i dyskusji, w głosowaniu jawnym, jednogłośnie 7 głosów za) podjęła uchwałę skierowaną do Rady Naukowej Państwowego Instytutu Geologicznego-Państwowego Instytutu Badawczego rekomendującą nadanie dr Grzegorzowi Czapowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie Nauk o Ziemi, w dyscyplinie Geologia.

Powyższą uchwałę, wraz z pełną dokumentacją postępowania habilitacyjnego, Komisja przedkłada Radzie Naukowej Państwowego Instytutu Geologicznego-Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie.

UZASADNIENIE

Informacje o Habilitancie

Pan doktor Grzegorz Czapowski ukończył studia magisterskie w zakresie geologii stratygraficzno-poszukiwawczej na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego w 1973 roku, przedstawiając pracę magisterską „*Charakterystyka litologiczno-sedymentacyjna piasków mioceńskich doliny Opatówki*”. Tytuł doktora nauk o Ziemi uzyskał w 1998 roku, na podstawie dysertacji pt. „*Geneza najstarszej soli cechsztynu rejonu Zatoki Puckiej. Studium*

Sedymentologiczne". Habilitant po ukończeniu studiów (w latach 1973-1979) pracował na Wydziale Geologii UW, począwszy od 1979 roku aż do chwili obecnej jest zatrudniony w Państwowym Instytucie Geologicznym.

Po doktoracie dorobek naukowy Habilitanta obejmuje:

- Autorstwo i współautorstwo 59 artykułów i rozdziałów w monografiach naukowych
- 97 wystąpień naukowych (referaty i postery), którym towarzyszą opublikowane abstrakty
- 6 publikacji o charakterze popularyzatorskim
- 41 ekspertyz i opracowań archiwalnych

Ocena osiągnięć naukowych będących podstawą postępowania habilitacyjnego

Habilitant jako osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego przedstawił cykl 27 artykułów z lat 2001-2013 pod wspólnym tytułem **„*Utwory i złoża solne Polski: geologia i geneza, zasoby oraz możliwości ich wykorzystania*”**. Wszystkie przedstawione prace są pracami współautorskimi, powstałymi przy współpracy od dwóch do kilku autorów. W każdym przypadku Habilitant określił jednak swój wkład merytoryczny (również procentowy), co jest dobrze udokumentowane oświadczeniami współautorów.

Dr Czapowski swoje dokonania przedstawione do oceny recenzenckiej podzielił na 3 grupy tematyczne:

- A. „*Geologia i geneza utworów złóż solnych w Polsce*”
- B. „*Zasoby utworów i złóż solnych w Polsce*”
- C. „*Możliwości wykorzystania zasobów utworów i złóż solnych w Polsce*”

Ocena osiągnięcia habilitacyjnego

Recenzenci wnikliwie przeanalizowali osiągnięcie habilitacyjne Habilitanta.

A. „*Geologia i geneza utworów złóż solnych w Polsce*” – w tej grupie tematycznej znalazło się 16 publikacji dotyczących wykształcenia litologicznego i facjalnego utworów solnych cechsztynu, triasu i miocenu, a także geochemii ewaporatów, analizowanych w kontekście warunków basenowych, paleotektonicznych oraz paleoklimatycznych.

Publikacje te, *zdaniem Prof. M. Pawlikowskiego*, dostarczają nowych i istotnych informacji o formacjach solnych w Polsce, a za najpoważniejsze osiągnięcie z tego cyklu tematycznego należy uznać pracę z 2001 roku „*Geochemiczna charakterystyka litofacji różnowiekowych soli kamiennych z obszaru Polski*”. Do najważniejszych osiągnięć tej grupy tematycznej zaliczyć należy, *zdaniem Prof. J. Szulca*, wyróżnienie głównych typów lito- i chemofacji ewaporatowych i zdefiniowanie ich pozycji w basenie depozycyjnym, a także dokonanie wnikliwej analizy sukcesji lateralnej i następstwa czasowego w obrębie cechsztyńskich facji ewaporatowych, co pozwoliło na rekonstrukcję zapisu zmian eustatycznych i zrozumienie roli regionalnej tektoniki w procesach kontrolujących sedymentację ewaporatową. Podjętą przez Habilitanta i jego współautorów próbę modelowania trójwymiarowego solonośnych formacji cechsztyńskich w rejonie Zatoki

Gdańskiej, a także informatycznego monitorowania zagrożeń wodnych w kopalni soli w Kłodawie, *Prof. J. Szulc* uznał za ważny i nowatorski w skali krajowej element badań. Podobnego zdania jest *Dr hab. S. Wołkiewicz*, który wnikliwie omawia każdą z przedstawionych w tej grupie prac, podkreślając, że prezentowany w nich zakres tematyczny dobrze odzwierciedla ewolucję naukową Habilitanta.

- B. „*Zasoby utworów i złóż solnych w Polsce*” – w tym cyklu tematycznym znalazło się 6 publikacji. *Prof. M. Pawlikowski* tę część osiągnięcia habilitacyjnego dotyczącą zarówno już zidentyfikowanych jak i potencjalnych zasobów złóż soli w Polsce (wraz z wytyczeniem kierunków dalszych prac rozpoznawczych), określa jako bardzo istotną dla krajowego przemysłu spożywczego i chemicznego. *Prof. J. Szulc* podkreśla, że najbardziej znaczącym osiągnięciem w tej grupie tematycznej jest kompleksowe rozpoznanie potencjału ekonomicznego cechsztyńskich złóż soli w obszarze Zatoki Gdańskiej, a także generalna estymacja potencjalnych, polskich zasobów złóż soli kamiennej i potasowej. *Dr hab. S. Wołkiewicz* podkreśla, że wymienione w tym cyklu prace systematyzują informacje o zasobach złóż soli w Polsce, zarówno o złożach już udokumentowanych, jak i tych związanych z obszarami prognostycznymi i perspektywicznymi.
- C. „*Możliwości wykorzystania zasobów utworów i złóż solnych w Polsce*” – do tej grupy tematycznej Habilitant zaliczył 5 publikacji. Zdaniem *Prof. M. Pawlikowskiego* działalność Habilitanta w tej dziedzinie jest wielowątkowa, dotyczy bowiem zarówno dokumentowania zasobów złóż soli, jak i rozpoznania struktur solnych z punktu widzenia ich zagospodarowania do celów magazynowania węglowodorów. Za najbardziej istotną publikację w tym cyklu uznaje *Prof. Pawlikowski* pracę z 2012 roku „Stan rozpoznania geologicznego struktur solnych regionu szczecińskiego pod kątem oceny możliwości budowy w ich obrębie kawernowych magazynów i składowisk”. *Prof. J. Szulc* podkreśla przede wszystkim aspekty aplikatywne badań Habilitanta, takie jak kwalifikacja jakości surowcowej różnych facji solnych, analiza możliwości magazynowania gazu ziemnego i ciekłych węglowodorów w poeksploatacyjnych podziemnych wyrobiskach kopalni soli czy wykorzystanie wyrobisk kopalni soli Kłodawa do celów dydaktyczno-turystycznych. *Dr hab. S. Wołkiewicz* wnikliwie omawia każdą z przedstawionych w tej grupie prac, zwracając uwagę na pewne niespójności koncepcyjne zawarte w pracy z 2005 roku „Możliwość niekonwencjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczych i technicznych kopalni soli Kłodawa”.

Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy dr Czapowskiego, zdaniem *Prof. M. Pawlikowskiego*, przyczynił się do znaczącego rozwoju wiedzy dotyczącej ewaporatów cechsztynu w Polsce. *Prof. J. Szulc* wyżej ocenia pozostałe publikacje Habilitanta niż samo osiągnięcie naukowe będące przedmiotem postępowania habilitacyjnego, podkreślając, że w ich skład wchodzi m.in. trzy publikacje z tzw. listy filadelfijskiej oraz trzy poważne zagraniczne publikacje monograficzne. Znaczenie wspomnianych wyżej kilku prac podkreśla również *Dr hab. S. Wołkiewicz*.

Parametry bibliometryczne działalności Habilitanta są dosyć rozbieżne. W zależności od daty, metody liczenia i bazy, z której korzystali recenzenci (*Web of Science vs. Scopus*), podawane są różne wyniki: liczba cytowań całego dorobku waha się od 33 (*Web of Sciences*)

do 190 (*Scopus*), wartość indeksu Hirscha w bazie *Web of Science* wynosi 4, a w bazie *Scopus* 8. Według *Prof. M. Pawlikowskiego* IF publikacji Habilitanta wynosi 7,442

Ocena dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i współpracy międzynarodowej

Ocena działalności dydaktycznej Habilitanta sprawiła pewną trudność recenzentom, bowiem specyfika pracy w Państwowym Instytucie Geologicznym nie sprzyja aktywności dydaktycznej. *Prof. M. Pawlikowski*, *Prof. J. Szulc* oraz *Dr hab. S. Wołkiewicz* wspomnieli jednak udział dr Czapowskiego w działaniach popularyzatorskich. *Dr hab. S. Wołkiewicz* podkreślił, że Habilitant jest współautorem 9 publikacji i scenariuszy wystaw o charakterze geoedukacyjnym.

Zadowolająco, zdaniem recenzentów, przedstawia się dorobek Dr Grzegorza Czapowskiego w dziedzinie organizacji życia naukowego i współpracy międzynarodowej. Współorganizował on trzy międzynarodowe i dwie krajowe konferencje naukowe. Jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Górnictwa Solnego i Komisji Zasobów Kopalin w Ministerstwie Środowiska, członkiem *International Association of Sedimentologists* oraz *Society for Sedimentary Geology*. Był członkiem kilku komitetów redakcyjnych czasopism naukowych. Był kierownikiem 1 grantu krajowego oraz wykonawcą w 4 projektach krajowych. Recenzował 37 prac przeznaczonych do druku w czasopismach krajowych i zagranicznych. Wielokrotnie prezentował swoje osiągnięcia badawcze, wygłosił bowiem 53 referaty na arenie międzynarodowej oraz 44 referaty na konferencjach krajowych.

PODSUMOWANIE OCEN RECENZENTÓW

Prof. M. Pawlikowski podkreślił, że przez niemal 40 lat swojej działalności zawodowej dr Czapowski w istotny sposób przyczynił się do poszerzenia wiedzy o skałach ewaporatowych, a jego aktywność, koncentrująca się zarówno na problematyce naukowej, jak i na aspektach uylitarnych, pozwala prawidłowo wykorzystywać złoża soli w Polsce.

Prof. J. Szulc zgłosił uwagi natury formalnej, uznając treść autoreferatu dr Czapowskiego za mało spójną, podkreślił również, że wiele wyników badań Habilitanta jest powtarzanych w kolejnych publikacjach, co utrudnia ocenę tych publikacji. W konkluzji recenzent stwierdził, że dokonania Habilitanta wnoszą jednak istotny wkład w poszerzenie wiedzy na temat genezy i potencjału ekonomicznego złóż solnych Polski i uznał, że przedstawiony dorobek naukowy dr G. Czapowskiego spełnia minimum kryteriów określonych w Ustawie i Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Dr hab. S. Wołkiewicz podkreślił, że cykl tematyczny stanowiący rozprawę habilitacyjną jest opracowaniem oryginalnym, wnoszącym bardzo wiele nowej wiedzy na temat geologii formacji solnych w Polsce, ich zasobów i możliwych kierunków wykorzystania. Dorobek naukowy Habilitanta uznaje za bogaty i całkowicie wystarczający do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego.

DYSKUSJA

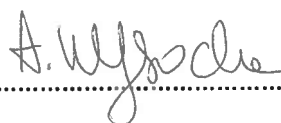
Przewodnicząca Komisji zaproponowała, aby w porządku obrad komisji habilitacyjnej najpierw wypowiedzieli się Recenzenci, a następnie pozostali członkowie komisji. Recenzenci i pozostali członkowie Komisji z uznaniem wypowiadali się o bardzo dużym dorobku Habilitanta, podkreślając, że dr Grzegorz Czapowski od wielu już lat pracuje *de facto* tak jak samodzielny pracownik naukowy. Prof. J. Szulc i Dr hab. S. Wołkiewicz stwierdzili, że Habilitant powinien, biorąc pod uwagę merytoryczną wartość jego prac, publikować więcej po angielsku i w bardziej renomowanych czasopismach. Z powyższym stwierdzeniem polemizował Prof. M. Pawlikowski, który uważa, że pewne informacje geologiczne, zwłaszcza te związane z gospodarką, nadają się do publikowania wyłącznie w czasopismach polskich. Członkowie Komisji habilitacyjnej jednogłośnie wyrazili opinię, że dysponując tak dobrym i dużym dorobkiem naukowym, Habilitant zbyt późno rozpoczął procedury związane z postępowaniem habilitacyjnym.

Po przeprowadzonej dyskusji w głosowaniu jawnym, jednogłośnie (7 głosów za) zaopiniowała pozytywnie wniosek o nadanie stopnia habilitowanego doktorowi ^{Grzegorzowi} Janowi ^{Czapowskiemu} Malcowi w dziedzinie nauk o Ziemi, w dyscyplinie geologia.

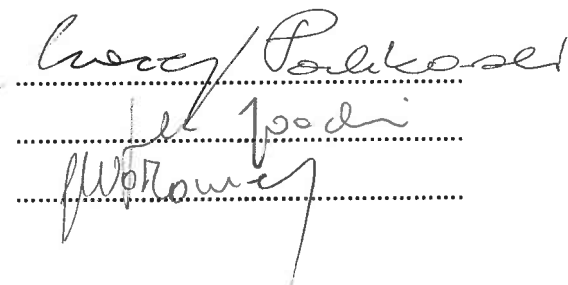
Tym samym Komisja stwierdza, że dr Grzegorz Czapowski spełnia kryteria określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r. nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami) i Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2001 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2011 r. nr 196, poz. 1165).

Komisja po przeprowadzonej dyskusji postanowiła wystąpić z wnioskiem do Rady Naukowej Państwowego Instytutu Geologicznego o nadanie dr Grzegorzowi Czapowskiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego w obszarze wiedzy Nauk Przyrodniczych, dziedzinie Nauk o Ziemi, dyscyplinie Geologii.

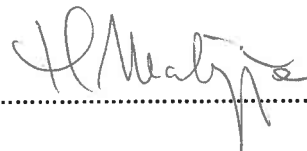
Przewodnicząca Komisji

Recenzenci:

Sekretarz Komisji

Członkowie:

